

Grönbergin pojan taide

"Jumalan kiitos, mamma ja pappa, että lähettitte minut tänne pääkaupunkiin... näiden parin kuukauden aikana olen edistynyt varsin suuresti ja pian uskallan jo ajatella esiintymistäni suuren yleisön edessä... Katsokaas, mamma ja pappa minä olen saanut paljon hienoja tuttavuuksia, tunnenpa melkein kaikki pääkaupungin taiteilijat ja taiteenharrastajat, sitäpaitsi olen tervetullut vieras kenenkä rahamiehen kammiioon hyvänsä ja juuri viime viikolla oli se-aaattori Åksän luona opettamassa hänen tyttärsään... Oi kuinka olen onnellinen omasta itsestäni! Ja tämä kaikki saattaa minut myös kiittämään teitä, rakkaat vanhempani, kun kustansitte minut tänne suureen kaupunkiin... täällä minusta tulee jotain! Taiteilija Ruuhi minulle äskettäin kertoi, että joka tahtoo ryhtyä taiteilijaksi ja myös menestyä sillä uralla, niin hänen täytyy asustaa pääkaupungissa, tuntea sanomalehtimiehet ja yleensä kaikki "vaikuttavat" herrat, sillä — sanoi Ruuhi — pääkaupunki on maamme taiteen keskus pääkaupungissa asuvat arvostelijat ja taiteen tuomarit, jotka myöntävät avustusta ja määrärahoja taiteemme hyväksi. Kaikki riippuu pääkaupungista, maaseutulaiset saavat katsella syrjästä. Tämän lisäksi ovat arvostelijat puolueellisia — vika, joka johtuu ainasta puoluekinasteluista, ja joka tekee ihmisestä epärehellisen olion, — yksi sanomalehti kiittää, toinen työntää lokaan — maaseutulehdet matkivat emänsä. Sentähden täytyy meidän tuntea joka puolueen arvostelija, sillä pääkaupungin taide ei ole useinkaan taidetta se on vaan sen nimistä humpuukia, juoruamista ja taistelua täällä ei auta kursailu, jokainen nostaa päätään toistensa yli, jossa ryttäkässä useinkin tositaiteilija menettää voimansa ja vai-puu unhoon...

Rakas mamma ja pappa. Teidän tiedätte, etten ole erittäin lahjakas, jos en varsin typeräkään, tiedätte myös, ettei minulla niinkään suurta kutsumusta ole tälle uralle... mutta nyt olen saanut innostusta; ystäväni neuvoo minua hyvin usein ja minä alan todellakin uskoa itsestäni jotain tulevan.

— Ei tarvitse luottaa unelmiin ja suuriin tunteisiin, sanoo ystäväni — elämä on pelkkää moskaa, riitaa, juorua ja kateutta... ei taidetta ole olemassa vaan humpuukia; taiteilijat ovat maailman suurimpia humpuseeraajia, sillä he eroavat muista ihmisistä siinä, että heillä ei ole — häpyä!

Katsokaas; ystäväni on jo monivuotinen taiteilija, hän on elänyt pelkällä henkisellä työllään ja hän väittää taiteen syntyvän vain pyhinä hetkinä. Sentähden hän vihaa koko taidetta, halveksii itseään ja kaikkia virkaveljiään. Hän sanoo:

— Taide ei saa olla ammattia sillä se ei ole samaa kuin jokapäiväinen työ jossain virastossa... ja ihmisen täytyy tehdä oikeatakin työtä säilyttääkseen mielikuvituksensa terveenä ja eheänä.

Hän väittää, että ammattilaiset tylsistyvät vähin erin sen sijaan, että joku vaatimaton mutta todellinen suuri sielu tekee ruumiillistakin työtä ja sen lomassa harjoittaa todella ehyttä ja turmeltumattoman raikas-

ta taidetta, joka ei vaikuta teennäiseltä, vaan joka on syntynyt sisäisestä käskystä ja ikäänkuin väkisin on pakottanut hänen purkamaan sitä ulos...

Minä en ymmärrä aina ystäväni, sillä hän puhuu usein varisen katkeria sanoja, tahtoen laimauttaa minutkin aivan maahan, mutta kaikiksi onneksi hän peruuttaa aina sanansa ja nauraa kuin mailmaa pilkatun.

— Menköön menojaan, hän hihkasee — me olemme taiteilijoita, ja koska jo näinkin pitkälle on päästy, niin tapellaan edelleenkin... juurutaan, kehutaan toisiamme — vuorotellen. Me taiteilijat olemme kuin luodut muiden ihmisten niskoille; me sävellämme, soitamme tai maalaamme ja me olemme siksi hävyttömiä, että pakotamme suuren yleisön uskomaan meitä neroja — he luulevat saavansa taidetta, vaikka taide on meistä jo aikapäiviä paennut kapakoihin tai naispaikkoihin. Sellaisia me olemme, tylsiä kuin paperiveitset, hengettömiä kitupiikkejä; meillä ei ole kykyä muuhun kuin kunnianhimoon ja me elämme ainoastaan kunnioittavista katseista ja käsien taputuksesta. Ja mitä me teemme? Jäljennämme todellisia neroja, niitäkin "juskamilla". Korkeintaan voi meitä nimittää nokkeliksi, sillä me olemme koko hyvin tutkineet sitä ja sitä teoriaa, jotta taiteelliset sala-jäljennöksemme ovat näköjään hyvinkin arvokkaita. Mutta meidän oma henkemme on tylsä... ja aina vaan tylsistyy...

Kummallinen mies tuo ystäväni. Minä olen kuullut hänestä puhuttavan hyvää ja huonoa mutta omasta mielestäni tuntuu hänen puheensa usein viisaalta. Epäilemättä hän on kyky; hän on syntyjään maalta, mutta käynyt koulunsa täällä pääkaupungissa. Puhutaan, että hän oli koulussa hiljainen ja vaatimaton, karttoi tovereitaan ja kulki metsiä runovihko takin taskussa. Häntä pilkattiin, mutta hän ei suutansa avannut, vaan kulki omia teitään, surren ihmisten luonteen heikkouksia... Tuli ylioppilaaksi ja antautui runoilijaksi... kirjotti sydänverellään ja uskoi, että mailma ymmärtäisi... Mutta pääkaupungissa ei kukaan tuntenut häntä, hänellä ei ollut täällä yhtään ystävää ja niin arvosteltiin miesparua aivan mäsäksi. Hän suuttui ensin, mutta lopulta paatui ja alkoi elää hurjaa elämää. Sai ystäviä, teki itsensä huomatuksi, kuten toisetkin veljet, ja niin hänestä kehittyi suupalta lurjus, joka silloin tällöin julkaisi jotain... muulloin istuen kapakoissa puhumassa taiteesta ja sen taivaallisesta voimasta. Tuli tunnetuksi ja saa nyt jo hyviäkin arvostelija... nyt kun hän itse sanoo olevansa tylsä kuin paperiveitsi.

Niin, rakkaat vanhempani. Kyllä minäkin jo pian tulen kuuluisaksi, sillä ystäväni on minua paljon opettanut... ja niinkuin näette ja ymmärrätte, kuinka edistytään mailmassa, niin saatte olla varmat, että minäkin tästä vielä... Ja silloin hävetköön opettajani, joka päivät päästään haukkui, sanoen minua aistivalliseksi. — Kyllä vielä näytän mihin kykenen, mutta ensin aion hieroa kokoon parisen tuhatta ulkomaamatkaa varten, sillä meidän maassa ei kannateta taiteilijaa, joka ei ole käynyt ulkomailla... ja koska nyt olen täällä... niin olen jo melkein nvarma onnistumisestani..."

Ja tapahtui että kamreeri Grönbergin pojasta tuli kuuluisa taiteilija. Hän saavutti mainetta ja kukkasia, mutta joskus kahdenkesken, kun miekkosen o-matunto sattui olemaan hereillä, tunnusti hän koko henkisen köyhyytensä.

— Menestymiseni riippuu vain hienosta tuttavapiiristä; sinun ei tarvitse olla päässi parempi, kun vain menet Saksaan tai Ranskaan, opiskelet viisaan professorin luona, niin tulet kotimaahasi suurena, etevänä kykyinä, ja porvaristo vallan haltioituu sinun lahjoistasi... Katsokaas, kuiskaa taiteilija — mailmassa on aina viisaita jos narrejakin... Kun viisas tarjoaa narrille perunan, sanoen sitä omenaksi, ottaa tämä perunan kynsiinsä ja ihastuneena huudattaa: tosiaan, tämä on omena! Ja hän kuorii perunan sekä syö sen suutaan vääristämättä...

Sellaista on taide ja sellaisia ovat sivistyneet taiteen tuntijat. Jumalan kiitos, ettei alaluokka ymmärtänyt kamreeri Grönbergin pojan taidetta. — Työläisnuorisossa Yrjö Haapanen.

Tulevan polven tähden

(Suomennos)

"En tiennyt sitä ennenkuin aloin merkitä aikakelloa, että en ole koskaan liikkunut puoleksi-kaan niin nopeaan kuin olisi tarvinnut," sanoi Billy Lloyd, kun kellon mukana hän joutui merkityksi kaksikymmentä minuuttia myöhästyneenä työstä.

Ajanpitäjä pöytänsä takaa hymyili hänelle hyväsuopaisesti: "Onpa jo aika, Billy Lloyd, että sinä ryhdyt ottamaan elämän vakavammalta kannalta, nyt kun olet naimisissa ja on perhevastuunalaisuudet kannettavana."

Bill heilautti hänelle kättään ikäänkuin pannen hänen huomautuksensa sivuun, ja meni työnjohtajalle sanomaan, että hän on myöhästynyt siitä syystä, että vaimonsa oli koko yön sairas — joka oli vaan pelkkä tekosyy.

Hän oli kahdenkymmenen kolmen vuoden vanha, ja vielä lapsekas luonteeltaan. Hän soveltui Herbert Spencerin määritelmään, että ollakseen hyvä ihminen täytyy olla hyvä eläin. Hän oli täydellisesti hyvin kehittynyt eläin — terve, kaunisvar-taloinen, vahvajanteinen. Mutta moraalisissa velvollisuuksissaan oli hän jäänyt puolitehen eläimen ja ihmisen välille. Ei siksi, että hän olisi ollut paha — hän oli liiaksi hyväluontoinen ollakseen paha — mutta pelkkä eläin oli hänessä voimakas. Ja lisäksi hänen perinnäisiin ominaisuuksiinsa oli ollut ympäristön vaikutus, joka ei ollut hyvä. Hän oli kasvanut ilman kiinnittäviä ja jalostavia perhesiteitä ja niin läpi nuoruutensa oli hän elänyt kevyesti. Se oli hänen loppumaton elämänhalunsa, eikä suinkaan synnillisuus ja pahuus, joka teki hänestä jo seitsemäntoista vanhana "naisten miehen". Ihmiset tykkäävät tehdä sitä minkä he voivat tehdä erittäin hyvin. Billy oli havainnut, kuleksiessaan mailmal-la, sen magneettisen vetovoiman mikä terveessä elämässä on; sen lumousvoiman mikä oli hänen miellyttävässä persoonallisuudessaan sen luokan naisten yli, joita hän kuleksiessaan koh-tasi. Hän havaitsi, että hän voi

puhua asioita ja tehdä tekoja sellaisia, joita toisten miesten oli mahdoton tehdä naisten edessä ja pysyä heidän suosiossaan.

Nyt hän oli ollut avioliitossa kuusi kuukautta. Hänen tuttavansa ihmettelivät sitä, mikä hänen päähänsä pisti kun meni naimisiin. Myöskin ihmeteltiin sitä miksikä Amy Mitchell hänet otti miehelleen. Olihan hän käynyt kaksi vuotta korkeaa koulua ja oli kaikkip puolin parempi kuin Billy.

Todellinen syy siihen miksi Bill meni naimisiin oli se, että hän oli väsynyt asuntotaloihin ja ravintoloissa syömiseen. Ja sitten olihan naimisiin menokin jotain muutosta ja hänen ajatuksensa oli, että mitä hyvänsä kannattaa kokeilla ainakin ker-ran.

Amyn yleisempi syy edes jonkinlaisen miehen ottoon oli se, että hän ei halunnut koko elämänsä istua Pariisi-ravintolan kassarekisterin takana. Hänellä kyllä oli ollut epäilyksensä Billy Lloydin suhteen siitä tulisiko hänestä kunnollista perheen elättäjää, mutta hän ei ollut siinä asemassa, että olisi ollut paljon valitsemisen varaa, ja kun Billy pyysi häntä vaimokseen, aivan yhtä kevyesti kuin jos olisi tanssiasiin kanssa pyytännyt, ja pani voimakkaat käsivartensa hänen ympärilleen, tunsii hän hänen poikamaisen magnetismin vastustamattoman vetovoiman. Ja kun hän oli vasta yhdeksäntoista vuotias ja vaan kassarekisterityttö, eikä ollut varaa kou-lunkäyntiin paremman ammatin saavuttamiseksi, suostui hän Billyn ehdotuksen lähtee oikeus-talolle vahvistamaan avioliittolupakirjan.

"Amy pani yhteen säästönsä Billyn kahden Libertybondin kanssa ja niillä varoilla he perustivat oman kodin pienessä vuokratodissa. Hyvin harvoin heille tuli riitaa, sillä Billyn kanssa oli yhtä mahdoton riidellä kuin suuren vahtikoiran tai laiskan tupakissan kanssa. Aina silloin kun Amy katsoi tarpeelliseksi pitää pienen rippisaarnan, tai sanoa muutama kova sana, niin Billy hyväsuopaisesti otti kaikki synnit päällensä — ja hänelle ne tavallisesti kuuluivatkin. Amyn täytyi tunnustaa, että Billy piti hänestä paljon. Hän ei voinut pysyä poissa bil-jardihaalista ja Amy tunsii, että naisilla yleensä on vielä vaikutusvaltaa Billyyn tai Billyllä muihin naisiin. Mutta Amy ei ollut aivan varma siitä ja oli

Osoite-ilmoituksia.

ABERDEENIN S. S. CLUBIN ompeluseura kokoontuu joka torstai klo 2 ip., 713 E. 1st St. — Tervetuloa.

ASTORIAN S. S. O. ompeluseuran kokoukset pidetään osaston talolla joka torstai-ilta, kello 8. Osoite: 262 Taylor Ave.

HOQUIAMIN S. S. O. ompeluseuran kokoukset pidetään osaston talolla, Ahlajas-sa, joka torstai, kello 2 j.p.p. Osoite: 315-10th St., Hoquiam, Wash.

MULLAN S. S. O. ompeluseuran kokoukset pidetään joka torstai Suomi-haalilla, kello 2 j.p.p. Kaikki tervetulleita.

PORTLANDIN S. S. O. osaston ompeluseuran kokoukset pidetään osaston talolla joka toinen torstai-ilta, kello 8. — Osoite: 719 Montana Ave.

HANNAN S. S. O. ompeluseuran kokoukset pidetään jokaisen viikon torstaina, kello 8 j.p.p. Huom! Kuvia saatavana joka kokouksen loputtua.

WAUKEGANIN, III., S. S. O. viralliset kokoukset pidetään joka kuukauden ensimäisenä ja kolmantena sunnuntaina, alkaen klo 2 ip. — Osaston ompeluseuran kokoukset ovat joka toinen torstai, alkaen klo 2 j.p.p. Muut- via kokouksia loputtua.